

LAKIALOITE 148/2005 vp

Laki Suomen perustuslain 28 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

Suomalaisessa yhteiskunnassa on eri tavoin pyritty luomaan lasten vanhemmille mahdollisuus täysipainoiseen vanhemmuuteen ja samalla turvaamaan mahdollisuus osallistua työelämään. Lähtökohtana on ollut vaihtoehtoisten tuki- ja palvelujärjestelmien avulla luoda valinnan mahdollisuuksia työssäkäynnin ja lasten hoidon yhteensovittamiseksi. Tuki- ja palvelujärjestelmistä on pyritty huomioimaan erilaiset elämäntilanteet.

Työ- ja perhe-elämän yhteensovittamista edistetään erityisesti perhevapailla. Perhevapaiden tarkoituksena on helpottaa pienten lasten vanhempien työ- ja perhe-elämän yhteensovittamista silloin, kun perheessä on pieniä lapsia.

Perhevapaat mahdollistavat pienten lasten vanhempien jäämisen määrääjäksi pois työelämästä hoitamaan lasta sekä kasvamaan yhdessä lapsen kanssa. Perheiden erilaisia tarpeita varten on käytettävissä useita perhevapaamuotoja, joita työsopimuslain perusteella ovat muun muassa äitiys-, isyys- ja vanhempainvapaa sekä hoitovapaa. Perhevapaasäännöksillä turvataan esimerkiksi molempien vanhempien oikeus olla poissa työstä hoitamassa kokoaikaisesti pientä lasta.

Myös kansanedustaja voi olla perheellinen tai odottaa lasta. Kansanedustajalla ei nykyisen perustuslain mukaan kuitenkaan ole todellista

mahdollisuutta pidempien perhevapaiden pitämiseen edes lapsen ollessa vauvaikäinen, tai hänen eduskuntatyönsä jää hoitamatta.

Toisaalta nykyisessä perustuslaissa katsotaan edustajantoimen hoitamisen keskeytyvän Euroopan parlamentissa toimimisen ja asevelvollisuuden suorittamisen ajaksi. Euroopan parlamentissa toimimisen aikana edustajantointa hoitaa varaedustaja.

Kansanedustajien täysipainoisen vanhemmuuden turvaamiseksi myös heille tulisi perustuslaissa luoda mahdollisuus jäädä halutessaan perhevapaalle siten, ettei toimi eduskunnassa jää hoitamatta. Kotiin jäävän kansanedustajan toivomuksesta yli kolme kuukautta kestävien vanhempain- tai hoitovapaajaksojen ajaksi tehtävää hoitamaan kutsuttaisiin varakansanedustaja.

Edustajantoimen keskeytyminen ja varaedustajan kutsuminen kansanedustajan tehtävää hoitamaan on tehtävä mahdolliseksi myös yli kolme kuukautta kestävä sairauspoissaolon ajaksi. Lisäksi mahdollisuus varaedustajan kutsumiseen on annettava asevelvollisuutta suorittavalle kansanedustajalle.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

Suomen perustuslain 28 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti, joka on tehty perustuslain 73 §:ssä säädetyllä tavalla, *muutetaan* Suomen perustuslain 28 §:n 1 momentti seuraavasti:

28 §

Edustajantoimen keskeytyminen sekä siitä vapauttaminen ja erottaminen

Edustajantoimen hoitaminen keskeytyy siksi ajaksi, jonka kansanedustaja toimii Euroopan parlamentin jäsenenä. Edustajantointa hoitaa tänä aikana hänen varaedustajansa. Edustajantoimen hoitaminen keskeytyy myös asevelvolli-

suuden suorittamisen sekä yli kolme kuukautta kestävästä äitiys- tai vanhempainlomakauden, hoitovapaan ja sairauspoissaolon ajaksi. Tämän ajan edustajantointa hoitaa edustajan varaedustaja, mikäli edustaja niin haluaa.

— — — — —
Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä toukokuuta 2006.

Helsingissä 18 päivänä marraskuuta 2005

Merikukka Forsius /vihr
Heidi Hautala /vihr
Irina Krohn /vihr

Ulla Anttila /vihr
Janina Andersson /vihr
Tarja Cronberg /vihr